

Ik regel tijdig mijn zaken

27 januari 2023

E.P.B. (Eric) ten Brinke

Notaris

Deskundig | Betrouwbaar | Onafhankelijk

Onderwerpen

- Erfrecht/testamenten
- Schenkingen
- Levenstestament
- Mogelijkheid tot het stellen van vragen

4 groepen

1. echtgenoot/echtgenote en kinderen
2. ouders en (half)broers/(half)zusters
3. grootouders
4. overgrootouders

•Plaatsvervulling

Twee soorten testamenten

1. Een 'gewoon' testament treedt in werking nadat iemand is overleden.
2. Een 'levenstestament' treedt in werking als iemand zelf zijn zaken niet kan of wil behartigen.

Waarvoor is een gewoon testament?

Voor regelingen ná overlijden:

- Erfgenamen benoemen: wie krijgt de erfenis? Erfdelen wijzigen. Onterven?
- Executeur benoemen: wie wikkelt de erfenis af?
- Uitsluitingsclausule: erfenis privé houden bij een erfgenaam
- Goede doelen begunstigen
- Erfbelasting besparen of uitstellen
- Voogdij en Bewind
- Rampenclausule
- Sieraden en familiestukken nalaten (kan vaak ook per codicil)

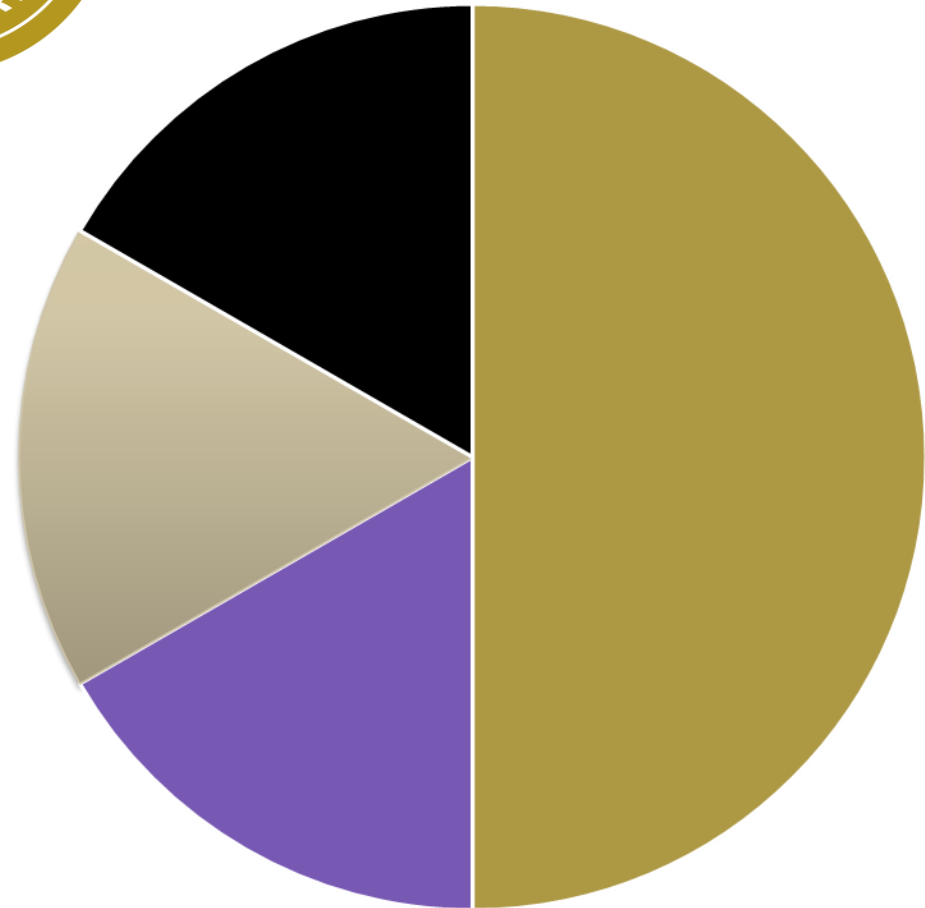

Wettelijk erfrecht voor gehuwden met kinderen

- Wettelijke verdeling
 - = langstlevende en tenminste 1 kind
 - = langstlevende wordt enig eigenaar van het gehele vermogen
 - = kinderen hebben vordering op langstlevende ter grootte van erfdeel
 - = langstlevende moet alle schulden van de nalatenschap voldoen, ook de erfbelasting voor de kinderen

Berekening wettelijke verdeling

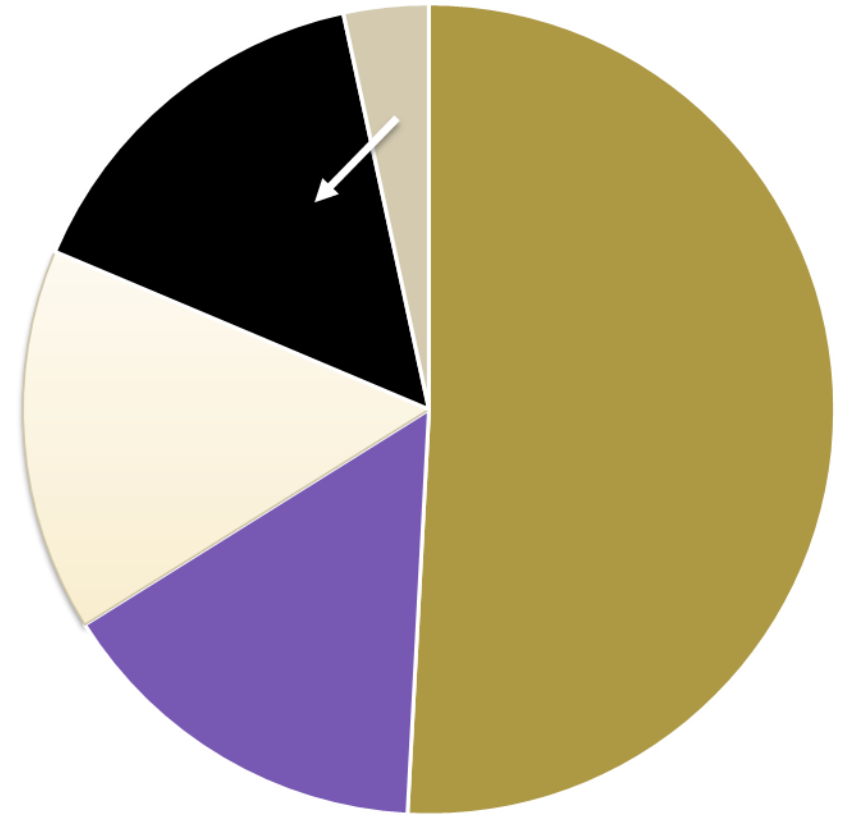
Wat is het probleem?

- Veelal zit vermogen in stenen
- Belasting over kindsdeel is NU verschuldigd
- Kinderen krijgen nog niets, dus belasting voor langstlevende
- Geen zekerheid dat kinderen hun erfdeel ooit ontvangen
- Eigen bijdrage in de zorg (opnemen dat het kindsdeel opeisbaar wordt als de langstlevende ouder naar een tehuis moet)

Oplossingen?

- Ander testament maken (bijvoorbeeld tweestaptestament)
- Fiscale bepalingen toevoegen aan wettelijke verdeling (bijvoorbeeld opvullegaat)
- Kleinkinderen in het testament zetten
- Schenkingen doen bij leven
- Opmaken

Ongehuwde samenwoners

- = Als u een ongehuwde partner nalaat, is deze op grond van de wet niet uw erfgenaam. Dit geldt ook als u een samenlevingsovereenkomst zou hebben gesloten.
- = Uw partner kan alleen middels een testament uw erfgenaam zijn.
- = Wel kan het zo zijn dat in de samenlevingsovereenkomst een regeling is opgenomen dat de goederen die ten tijde van het overlijden van u samen zijn, toekomen aan de langstlevende.
- = Voor wat betreft privégoederen kan dit alleen middels een testament geregeld worden.

Geen partner, geen kinderen

U bent helemaal vrij in de keuze aan wie u wat wilt nalaten.

Erf- en Schenkbelasting

- Vrijstellingen
Partner, kinderen, kleinkinderen, ouders, overige personen
- Tariefschijven
Partner en kinderen, kleinkinderen, overige personen
(10%-20%) (18%-36%) (30%-40%)
- Goede doelen: erkend door de Belastingdienst
 - Geen schenkbelasting over schenkingen
 - Geen erfbelasting over erfenissen

Tarieven erfbelasting 2023

Deel van de belaste verkrijging	Tariefgroep I	Tariefgroep 1a	Tariefgroep 2
€ 0,00 - € 138,642,00	10%	18%	30%
€ 138.642,00 – hoger	20%	36%	40%

- Tariefgroep 1: echtgenoot, partners, kinderen;
- Tariefgroep 1a: kleinkinderen;
- Tariefgroep 2: alle andere verkrijgers.

Let op: als u een echtgenoot en kind(eren) nalaat en het erfdeel van het kind (in fiscale zin!!) op papier hoger is dan € 22.918,00 dient uw echtgenoot erfbelasting te betalen!

Vrijstellingen erfbelasting 2023

Echtgenoot/partner € 723.526,00

Kinderen / kleinkinderen € 22.918,00

Ouders € 54.270,00

Overige verkrijgers € 2.418,00

Goed doel betaalt geen erfbelasting (volledige vrijstelling)

Erfbelasting

Uitgangspunten:

- = Degene die een erfenis krijgt, moet de erfbelasting betalen;
Uitzondering: ouders/kinderen en wettelijke verdeling
- = U hoeft alleen erfbelasting te betalen als u meer erft dan het vrijgestelde bedrag

Vrijstellingen schenkbelasting 2023

Kinderen (jaarlijks)	€	6,035,00
Kinderen (bestedingsvrij, eenmalig)	€	28,947,00
Kinderen (voor dure studie, eenmalig)	€	60.298,00
Kinderen (voor eigen woning, eenmalig)	€	28.947,00
Overige verkrijgers (jaarlijks)	€	2.418,00
Overige verkrijgers (voor eigen woning, eenmalig)	€	28.947,00
Goed doel betaalt geen schenkbelasting (volledige vrijstelling)		

Let op: Jubelton verviel per 1 januari 2023

Pauze

Waarvoor is een levenstestament?

Voor regelingen tijdens leven voor als u zelf niet meer uw eigen zaken tijdelijk of definitief kunt behartigen. In het levenstestament wordt geregeld wie beslissingen kan nemen over:

- Geldzaken en administratie
- Medische behandelingen
- Opname in een verzorgings- of verpleeghuis
- Over inboedel en huis, schenkingen en andere wensen
- Wensen over huisdieren

Waarvoor is een levenstestament?

- Benoeming mentor en bewindvoerder
- Wanneer gaat het in? Doktersverklaring vereist of direct ingaand? U bepaalt zelf wanneer de volmacht ingaat.
- Wat moet er met huis en inboedel gebeuren als u niet meer in uw huis kunt blijven?
- Mogen er schenkingen worden gedaan namens u (reden = verlaging erfbelasting in de toekomst of verlaging zorgbijdrage)? Aan kinderen (gelijk behandelen?), goede doelen?
- Medische volmacht / medische wilsverklaringen
- Toezicht op gebruik. Toezichthouder? Gezamenlijke bevoegdheid (2 handtekeningen)?

Levenstestament moet juist werken bij wilsonbekwaamheid

Conclusie: het is een regeling op maat

Waarvoor is een levenstestament?

Medische volmacht / medische wilsverklaringen

- Aanwijzen medisch gevolmachtigde
- Plaatsing in een verzorgings- of verpleeginstelling
- Wens om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen
- Inzage patiëntendossier
- Overleg met arts over medische ingrepen
- Niet-behandelverklaring, euthanasieverklaring of levenswensverklaring laten vastleggen bij huisarts (1x per jaar herhalen), en niet in het levenstestament opnemen

Eigen bijdrage in de zorg

- Het CAK gebruikt uw verzamelinkomen bij de berekening van de eigen bijdrage. Dat is het totaalinkomen uit de 3 boxen van de Belastingdienst (Box 1. Inkomsten uit werk/uitkering, en de eigen woning (eigen woningforfait, Box 2. Inkomsten uit aandelen en dividenden, Box 3. Opbrengsten uit sparen en beleggen)
- Het CAK berekent uw eigen bijdrage met uw inkomen/vermogen van 2 jaar geleden. In 2023 gebruikt men uw inkomen/vermogen over 2021
- Heeft u vermogen zoals spaargeld of beleggingen? Dan telt een deel hiervan (4%) mee bij de berekening van de eigen bijdrage. Het gaat om het bedrag boven het heffingsvrije vermogen van 2 jaar geleden. In 2021 is het heffingsvrije vermogen € 31.340 per persoon.
- Woont u in een instelling? Dan betaalt u de eerste 4 maanden de lage eigen bijdrage voor Wlz-zorg. Daarna betaalt u meestal de hoge eigen bijdrage. Er zijn uitzonderingen. Bijvoorbeeld als uw partner nog thuis woont. Dan blijft u de lage eigen bijdrage betalen. Welke eigen bijdrage u betaalt, hangt af van uw situatie. Ontvangt u een AOW voor ongehuwden? Dan heeft u voor de berekening van de eigen bijdrage geen partner en betaalt u de hoge eigen bijdrage. U betaalt in 2023 nooit meer dan € *2.652,00 hoge eigen bijdrage per maand.
 - Heeft u of uw partner een [volledig pakket thuis](#) (vpt), deeltijdverblijf, [modulair pakket thuis](#) (mpt) of een persoonsgebonden budget (pgb)? Dan betaalt u de [lage eigen bijdrage](#) of [de eigen bijdrage mpt](#) danwel de [eigen bijdrage pgb](#).
 - Iedere situatie is anders, zodat niet in zijn algemeenheid kan worden aangegeven hoeveel iemand betalen moet. Rekenmodule op [www.Cak.nl](#)

Levenstestament versus testament

Het levenstestament en het testament moeten goed op elkaar worden afgestemd.

Handelingen (bijvoorbeeld giften of verkoop huis en inboedel) tijdens leven verricht, kunnen invloed hebben op het testament.

Wat als er geen levenstestament is?

- Rechter moet een bewindvoerder benoemen. U hebt in beginsel niet zelf in de hand wie dat wordt.
- Rechter houdt toezicht op de bewindvoerder
- bewindvoerder moet jaarlijks rekening en verantwoording afleggen aan de rechter
- bewindvoerder heeft voor bepaalde rechtshandelingen, bijvoorbeeld voor de overdracht van de woning of het doen van schenkingen, voorafgaande goedkeuring nodig van de rechter. Wordt niet altijd toegekend!

Wie benoemt u als belangenbehartiger?

Keus voor belangenbehartiger is belangrijk; iemand die u vertrouwt en van wie u zeker bent dat deze persoon niet in tweestrijd komt, bijvoorbeeld bij medische behandelwensen.

Er kunnen meerdere belangenbehartigers worden aangewezen: voor vermogen de één, voor medische handelingen een ander.

Er kan ook in het levenstestament een toezichthouder worden aangewezen die bijvoorbeeld belangenverstremgeling controleert.

Wanneer eindigt het levenstestament?

Eindigt bij uw overlijden

Eindigt NIET bij wilsonbekwaamheid

- reeds opgemaakt levenstestament loopt door
- voorkomt curatele of bewind
- volmacht kan dan niet meer worden ingetrokken

Wilsonbekwaamheid voor het tekenen? Levenstestament kan niet worden getekend (artsenonderzoek wilsbekwaamheid)

Vragen?

Tot ziens

LigneNotarissen

Deskundig | Betrouwbaar | Onafhankelijk

net iets meer notaris

**Kolonel den Oudenstraat 24
4751 HJ Oud Gastel
tel. 0165-512154
mail: oudgastel@lignenotarissen.nl**